

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методологија на научно- истражувачка работа			
2.	Код	4PF200122			
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права Јавна Администрација			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за правни и правно-политички науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година / семестар	Прва / I	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Јован Ананиев, Проф. д-р Страшко Стојановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите и усвојување на основни знаења по предметот Методологија на научно- истражувачката работа. Оспособување на студентите за научно- истражувачка работа преку продлабочено запознавање со основните методи и техники на истражување во Општествените науки.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Методологија на општествени истражувања - Квалитативен пристап - Набљудување - Интервју - Анализа на документи - Проучување на случај - Квантитативен пристап - Анкета - Обработка на податоци и статистички техники - Истражувачки дизајн или Скица - Анализа на податоци од квалитативен и квантитативен пристап - Изготвување на истражувачки извештај 				
12.	Методи на учење: Предавања, Вежби, Колоквиуми, Семинарска работа, Консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	8ЕКТСx30 часа=240часа			
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75=240 часа(3+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45	

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	60
		16.3.	Домашно учење	75
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) F
			од 51 до 60 бода	6 (шест) E
			од 61 до 70 бода	7 (седум) D
			од 71 до 80 бода	8 (осум) C
			од 81 до 90 бода	9 (девет) B
			од 91 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	В. Лоренс Њуман	Општествено истражувачки методи	Просветно дело	2009
		2.	Џенет Батолф Џонсон Х. Т. Рејнолдс Џејсон Д. Мајкоф	Истражувачки методи на политичката наука	Академски печат	2009
		3.				
	22.2.	Ред. број				
		1.	Peter Cane and Herbert Kritzer	The Oxford Handbook of Empirical Legal Research	Oxford University Press	2010

		2.	Dawn Watkins and Mandy Burton (ed)	Research Methods for Law	Routledge	2013
		3.	Mike McConville and Wing Hong Chui (ed)	Research Methods for Law	Edinburgh University press	2007
		4.				
		5.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Концепти на човековите слободи и права			
2.	Код	4PF200222			
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за правни и правно-политички науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година / семестар	Прва/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Јован Ананиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - добивање на основни сознанија за карактеристиките на човековите права - добивање на знаења за развојот на човековите права - добивање на знаења за препознавање на прекршувањето на човековите права - добивање на знаења за начините за заштита на човековите права 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - филозофски пристап кон човековите права - генерација на права - поделба на човековите права - карактеристики на човековите права - облици и сфери на кршење на човековите права - инструменти за заштита на човековите права на национално и меѓународно ниво - меѓународни институции за заштита - национални институции за заштита 				
12.	Методи на учење: интерактивна настава и студии на случај				

13.	Вкупен расположив фонд на време		8ЕКТСx30 часа=240часа	
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75=240часа(3+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	60
		16.3.	Домашно учење	75
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5/F
			од 51 до 60 бода	6/E
			од 61 до 70 бода	7/D
			од 71 до 80 бода	8/C
			од 81 до 90 бода	9/B
			од 91 до 100 бода	10/A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ј. Ананиев Х. Сакс	Меѓународна и национална рамка на човековите права во Македонија	УНДП	2006
		2.	Љ. Фрчковски	Меѓународно право за правата на човекот	Табернакул	2003
3.						
22.2.	Дополнителна литература					

	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Збирка на пресуди на Европскиот суд за човекови права и решенија на Врховниот суд на Република Македонија	Министерство за правда	2009
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Нации и национализам			
2.	Код	4PF200322			
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за правни и правно-политички науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година / семестар	Прва / прв	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. Д-р Страшко Стојановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите и усвојување на основни знаења по предметот Нација и национализам. Основни теоретски познавања за предметните содржини. Запознавање со основните гледишта за потеклото на нациите и национализмите, нивното глобално значење и манифестната содржина од аспект на предизвикување на конфликти или градење на соработка				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Запознавање со предметните содржини по предметот Нации и национализам - Теоретски пристапи во истражувањето на нациите и национализмот - Нацијата како политичка заедница - Нацијата како етничка заедница - Историјата и нациите и национализмот - Модерното разбирање на нациите и национализмот - Светот како заедница на нации- меѓународни организации и супранационализам 				

	<ul style="list-style-type: none"> - Меѓуетнички конфликти и национализам - Идентитет и мултикултурализам - Нации, национализам и интересовни групи - Нациите и национализмите на Балканот - Македонија, формирање на Македонската нација - Македонија како современо мултиетничко општество - Национализмот и политичката мобилизација - Теории за нациите и национализмот, глобализација и постмодернизам 			
12.	Методи на учење: Предавања, Вежби, Колоквиуми, Семинарска работа, Консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ЕКТСx30 часа=180часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60=180часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) F	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) E	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) D	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) C	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) B	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) A	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Гелнер, Е..	<i>Нациите и национализмот</i>	Скопје: Култура.	2001.
	2.	Putinja, F. & Zoslin Stref-Fenar.	<i>Teorije o etnicitetu.</i>	Beograd: Biblioteka XX vek.	1997.
	3.	Тодорова, М.	<i>Замислувајќи го Балканот.</i>	Скопје: Магор.	2001.
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Weiner Eugene. (ed.),	<i>Interethnic Coexistence.</i>	New York: An Abraham Fund Publication.	(1998).
	2.	Тошевски, И.	<i>Нација или нација?.</i>	Скопје: МИ-АН.	2003.
	3.	Smith D. Antony.	<i>Nationalism and Modernism.</i>	New York: Routlodge.	2000
	4.	Eriksen, H. T.	<i>Ethnicity and Nationalism.</i>	London: Pluto press.	2002.
	5.	Андерсон, Б.	<i>Замислени заедници.</i>	Скопје: Култура.	1998.

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Современа јавна администрација
2.	Код	4PF210122
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус

6.	Академска година / семестар	Прва/прв	7.	Број на ЕКТС	8
8.	Наставник	Проф. д-р Јадранка Денкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е студентите да се стекнат со знаења за јавната администрација во РМ како и да дознаат за администрацијата во другите европски земји и Светот. Преку овој предмет студентите ќе ги дознаат административни системи. новиот пристап на управување со администрацијата. Предметот го опфаќа новите принципи на администрацијата, како и современите реформи во организирањето, буџетирањето, контролата и финансирањето на јавната администрација. Предметот е насочен студентите да ја разберат поставеноста, улогата, одговорноста и значењето на администрацијата во Европските земји и САД. Исто така, опфатот на предметот е насочен и кон осознавање на сегашната и понатамошната поставеност на администрацијата во управата, приватизацијата на истата и искористеноста за ефективна и ефикасна државна управа. Предметот акцентот го става на современите методи на администрирање кои се насочени кон создавање на ефективна и ефикасна јавна администрација.				
11.	Содржина на предметната програма: Овој предмет опфаќа изучување на основните поими, дефинициите и еволуцијата на јавната администрација. Теориите на управување и историскиот развој на истите. Опсегот на јавната администрација и стратегиите и реформите во администрациите. Основните принципи на управување во јавната администрација во Европските земји. Исто така, предметот ја објаснува јавната администрација како формална и неформална организација, одговорноста и реформата на јавната администрација. Претставена е поделбата на трудот и кадрите во администрацијата, информирањето и приватизацијата на истата. Претставена е ерата на децентрализацијата на јавната администрација во САД, управувањето, финансирањето и буџетирањето во јавниот сектор. Опфатен е и новиот пристап на управување со јавната администрација со основните принципи, респонзивност, одговорност, транспарентност, отчетност, ефективност и ефикасност. Предметот се осврнува на предностите и недостатоците на современитот начин на управување со јавната администрација во Европските земји и во светот.				
12.	Методи на учење:метод на усно и метод на писмено изложување				
13.	Вкупен расположив фонд на време	8ЕКТСx30 часа=240часа			
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75=240 часа			
15.	Форми на наставните активности Предавањата ќе бидат засновани на неколку техники на предавања и ќе вклучуваат Power Point презентации, клиничка настава од	15.1	Предавања-теоретска настава	45	

	експерти во управно правно работење,отворенидискусии и слично. Семинарските работикесеоднесуваатнаизработка и презентацијанатрудовитепредколегите.	15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30	
		16.2	Самостојни задачи	60	
		16.3	Домашно учење	75	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10	
	17.3.	Активност и учество		20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 пет(F)	
		од 51 до 60 бода		6 шест(E)	
		од 61 до 70 бода		7 седум(D)	
		од 71 до 80 бода		8 осум(C)	
		од 81 до 90 бода		9 девет(B)	
		од 91 до 100 бода		10 десет(A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Џеј М. Шафриц, Е.В. Расел, Кристофер П Борик	Вовед во јавната администрација	Академски печат, Превод од	2009

					проект на Владата на РМ	
		2.	Жан Валин	Административно право	Академски печат, Превод од проект на Владата на РМ	2012
		3.	Jan-Erik Lana	Drzavno upravljanje	Превод Мегатренд Универзитет Белград	2012
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Борече Давитковски, Ана Павлова Данева, наум Гризо	Јавна Администрација	Правен факултет “Јустинијан први” Скопје	2010
		2.	Schwarze, J.	European administrative law	London	2006
		3.	Nehl, H.P.	Administrative proceduere in EC law	Oxford	1999

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Избори и изборна кампања
2.	Код	4PF200422
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за правни и правно-политички науки
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор

6.	Академска година / семестар	Прва/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Проф. д-р Јован Ананиев				
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - добивање на знаења за изборните процеси и техники - добивање на вештина за анализа на изборните процеси и изборната кампања - добивање на знаења за формите на водење на изборна кампања 					
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - поим и видови на избори - историски развој на изборите - мнозински изборен систем - пропорционален изборен систем - мешовит изборен систем - изборни техники - изборите во Република Македонија - техники за водење на изборна кампања - видови изборни кампања - финансирање на изборната кампања - политички маркетинг и рекламирање - политички комуникации и изборна пропаганда 					
12.	Методи на учење: самоевалуација					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ЕКТСx30 часа=180часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60=180 часа				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30		
		16.2.	Самостојни задачи	30		
		16.3.	Домашно учење	60		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10	

	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5/F
			од 51 до 60 бода	6/E
			од 61 до 70 бода	7/D
			од 71 до 80 бода	8/C
			од 81 до 90 бода	9/B
			од 91 до 100 бода	10/A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	И. Тодоровски	Политички систем	Скрипта/ Правен факултет-Кичево	2010
		2.	С. Климовски Р. Десковска Т. Каракамишева	Политички систем	Просветно дело	2009
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М. Малевска Л. Христова Ј. Ананиева	Споделување на власта- нов концепт на демократија во мултиетничките општини во Македонија	МЦМС	2006
		2.	Е. Хејвуд	Политика	Академски збор	2009
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Европски систем на заштита на човековите права			
2.	Код	4PF200822			
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор			
6.	Академска година / семестар	Прва/втор семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јован Ананиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - добивање на основни сознанија за карактеристиките на човековите права во Европскиот правен систем - добивање на знаења за развојот на човековите права во Европскиот правен систем - фундаменталните правни документи за човековите права во Европскиот правен систем со посебен акцент на Европската конвенција за човекови права и Повелбата за фундаментални права на Европската унија - добивање на знаења за препознавање на повредите на човековите права - добивање на знаења за начините за заштита на човековите права во Европскиот правен систем со посебен акцент на Советот на Европа и Европската унија 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - филозофски пристап кон човековите права во Европскиот правен систем - карактеристики на човековите права во Европскиот правен систем - посебни човекови права предвидени во Европската конвенција за човекови права и Повелбата за фундаментални права на Европската унија - облици и сфери на повреда на човековите права во Европскиот правен систем - инструменти за заштита на човековите права во Европскиот правен систем 				

	- институции за заштита во Европскиот правен систем со посебен акцент на Европскиот суд за човекови права и Судот на правдата на Европска унија				
12.	Методи на учење: интерактивна настава и студии на случај				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6ЕКТСx30 часа=180часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60=180часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10
	17.3.	Активност и учество			20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	В. Бенедек	Разбирање на човековите права, Прирачник за едукација од областа на човековите права	Европскиот центар за обука и истражување на човековите права и демократијата	2006
		2.	Љ. Фрчковски	Меѓународно право за правата на човекот	Табернакул	2003
		3.	Ј. Ананиев Х. Сакс	Меѓународна и национална рамка на човековите права во Македонија	УНДП	2006
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.		Збирка на пресуди на Европскиот суд за човекови права и решенија на Врховниот суд на Рпублика Македонија	Министерство за правда	2009	
	2.	Жанета Попоска	Практикум за вежби по предметот Човекови права	УГД (во процес на финализација)	2016	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Анализа на јавни политики
2.	Код	4PF200622
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за правни и правно-политички науки

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус на студии		
6.	Академска година / семестар	Прва/втор	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јадранка Денкова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	/		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е студентите да се стекнат со знаења за анализата на јавната полититка. Преку овој предмет студентите ќе ги дознаат процесите на политичка анализа, креирањето на политиките и структурирањето на политичките проблеми. Предметот го опфаќа прогнозирањето на очекуваните резултати и набљудувањето на забележените резултати од политиките. Предметот е насочен студентите да ја разберат методологијата на анализа на полититките. Исто така, опфатот на предметот е насочен и кон осознавање на анализа на политиките во јавниот сектор. Предметот акцентот го става на современите методи на анализа на политиките, како и акцентот на резултатите од политичката анализа. Предметот е насочен и кон анализа на стратешкото планирање во јавниот сектор, буџетирањето на политиките во јавниот сектор, како и имплементацијата на конкретната политика</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Содржина на предавањата: 1. Процесот на политичка анализа, 2. Политичката анализа во процесот на креирање политика, 3. Структурирање на политичките проблеми, 4. Прогнозирање на очекуваните резултати од политиките, 5. Препорачување на претпочитаните политики, 6. Набљудување на забележаните резултати од политиките, 7. Евалуација на ефикасноста на политиките, 8. Развивање на политичките аргументи, 9. Комуницирање на резултатите од политичката анализа, 10. Методологија на анализа на применетите политики. 11. Методи на анализа на применетите политики, 12. Студиум за применетата политика и применетите политики во јавниот сектор, 13. Креатори на политиките и нивното опкружување.</p> <p>Содржина на вежбите:</p> <p>1. Како да се утврди потребата од креирање политики и да се оцени неопходноста од донесување мерки на Владата, 2. Како да се утврдат можни решенија, 3. Како да се оценат влијанијата и да се пресметаат трошоците за утврдените опции, 4. Како да се оценат и подобрат опциите, 5. Како да се избере најдобрата опција и да се финализира предлогот, 6. Како да се презентира, аргументира и информира за избраната опција, 7. Како да се обезбеди спроведување, следење и евалуација на резултатите, 8. Методологија за проценка на влијанието на регулативата, 9. Анализа на стратешкото планирање, 10. Буџетирање на политиките во јавниот сектор, 11. Имплементација на конкретна политика</p>			
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; консултации.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ЕКТСx30 часа=180часа		

14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60=180	
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска настава	30
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30
		16.2	Самостојни задачи	30
		16.3	Домашно учење	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) F
			од 51 до 60 бода	6 (шест) E
			од 61 до 70 бода	7 (седум) D
			од 71 до 80 бода	8 (осум) C
			од 81 до 90 бода	9 (девет) B
			од 91 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22.	Литература				
		Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
22.1.	1.	William N. Dunn	Public Policy Analysis Fourth edition	Pearson Prentice Hall Graduate School of Public International Affairs	Програма на Владата на РМ објавена 2009 година

		2.	Jonneth Buttolph Johnson and H.T.Reynolds with Jason D. Mycoff	Political Science Research Methods Siht edition	Академски печат	Програма на Владата на РМ 2009 година
		3.	E.Anderson	Public Policymaking	Houghton Mifflin Co.	1994
		4.	Влада на РМ Генерален Секретаријат на Владата на РМ	Прирачник за креирање политики	ПроПоинт - Скопје	2007
		5.	Влада на РМ Генерален Секретаријат на Владата на РМ	Прирачник за стратешко планирање	Генерален секретаријат Влада на РМ	2007
		6.	Влада на РМ	Методологија за проценка на влијанието на регулативата	Влада на РМ (Службен весник на РМ 66/2009)	2009
			Дополнителна литература			
		1.	Felix A. Nigro, Lioyd G.Nigro	Modern public administration	Harper Collins Publishers	1989
		2.	Peter John	Analyzing Public Policy		2012
		3.	Thomas A. Birkland	Introduction to the Policy process		2001
		4.	Michael Hill Peter Hupe	Implementing Public Policy		2002
		5.	<u>Tom Christensen, Per Lægreid</u>	New Public management		2001

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Демократски институции во мултикултурно општество
2.	Код	4PF200522
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права

		Јавна Администрација			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за политички и правно-политички науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година / семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Страшко Стојановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со основните теоретски претпоставки за функционирањето на демократските институции во мултикултурното општество, како и основите на градење на меѓуетничките односи, со посебен осврт на контекстот на меѓуетничките релации во Република Македонија. Притоа се опфатени е аспекти на меѓуетничка коегзистенција, демократските институции и соработка помеѓу различните етнички ентитети.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Теоретски основи на мултикултурализмот - Основи на демократските институции во Република Македонија - Историските основи на демократските институции во мултикултурните општества - Мултикултурализмот, демократските институции и етничкиот конфликт - Принципи на меѓуетничка коегзистенција - Теории на национализам (етнички и граѓански модел) - Мултикултурализмот и меѓуетничките односи во Европа, Балканот и во Македонија - Демократски институции и градење на одржлив мир 				
12.	Методи на учење: Предавања, Вежби, Колоквиуми, Есеј, Консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ЕКТСx30 часа=180часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60=180 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30	

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10	
	17.3.	Активност и учество		20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Баумен Герд	Мултикултурна загатка	Три
		2.	С.А. Јанакос	Етнички конфликт, Религија, идентитет и политика	Просветно дело
		3.	Хејвуд, Е.	Политика	Академски печат
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Хан Крис	Социјална Антропологија	Микена	2009
		2.	Левелин, Тед Ч.	Политичка Антропологија	Табернакул	2009
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Медиуми и демократија			
2.	Код	4PF201022			
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за правно политички науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Андон Мајхошев			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да се запознаат со поврзаноста на медиумите и демократијата, односно со условеноста на слободата на медиумите со демократијата. Како поважни аспекти на предметот се улогата на медиумите во развојот на демократските процеси во општеството и слободата на изразување. Исто така, предметот има за цел студентите да ги продлабочат сознанијата за факторите коишто влијаат врз ограничување на слободата на медиумите и слободата на изразување.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Поврзаност на медиумите и демократијата 2. Функции на медиумите 3. Улогата на медиумите во развојот на демократијата 4. Основни претпоставки за развој на медиумите и демократијата во општеството				

	<p>5. Правото на организирање на медиумските работници (новинарите) во асоцијации (синдикати, здруженија)</p> <p>6. Плурализам на медиумите како демократска придобивка</p> <p>7. Саморегулацијата на медиумите</p> <p>8. Слобода на медиуми и слобода на изразување</p> <p>9. Право на одговор и исправка како демократска придобивка</p> <p>10. Глобализацијата, медиумите и демократијата</p> <p>11. Анализа на слободата на медиумите на Балканот</p> <p>12. Медиумите и демократијата во РМ</p>			
12.	Методи на учење: Класично учење, преглед на случаи, анализа, истражување, индивидуална и групна презентација, дискусија			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ЕКТСx30 часа=180часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60=180 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава. 15 недели x ..... часа = ... часа	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. 15 недели x ..... часа = ... часа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење - задачи	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Слаџана Димишкова	Слободата на изразувањето и демократијата	Вечер ПРЕСС Прв приватен универзитет Европски универзитет Република Македонија	2008
		2.	Снежана Трпевска	Слобода на изразување, јавен интерес и медиумска регулација	Висока школа за новинарство и за односи со јавноста	2010
		3.	Macovei, Monica	Freedom of expression: A guide to the implementation of Article 10 of the European Convention of Human rights,	Strasbourg: Council of Europe	2004
	4.					
	5.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Голдберг, Д., Просер, Т., & Верхултс С.,	Регулирање на медиумите: Компаративна студија	Арс Ламина	2009
		2.	Cohen-Almagor, R.	Speech, Media and Ethics: The limits of Free Expression	Palgrave, New York	2001
		3.				
	4.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Европски суд за човекови права			
2.	Код	4PF201222			
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, катедра за правно-политички истражувања			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва/втор		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Нас. вон. професор Јасмина Димитријева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/Завршен 1 степен факултет за правни или политички науки или новинарство			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): -Студентите ќе се запознаат со надлежностите, составот и функционирањето на Европскиот суд за човекови права-единствен меѓународен суд за човекови права за земјите на Совет на Европа. -Студентите ќе научат за водењето на постапка пред Судот и кои се процедурите на судот. -Студентите ќе научат за судската пракса на Судот, и како се применува, посебно во однос на МКД.				
11.	Содржина на предметната програма: Историјат, состав и надлежност на Европскиот суд за човекови права Постапка пред Судот (Европска конвенција за човекови права, Правила на постапување на судот) Постапка за допуштеност Постапка за мериторно одлучување Значење на судската пракса на Судот Пребарување и истражување на судската пракса на Судот Примена на судската пракса				

	Значење на судската пракса на Судот во МКД			
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; консултации.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ЕКТСx30 часа=180часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60=180 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска настава	30
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30
		16.2	Самостојни задачи	30
		16.3	Домашно учење	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70
	17.2.	Проектна задача (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) F
		од 51 до 60 бода		6 (шест) E
		од 61 до 70 бода		7 (седум) D
		од 71 до 80 бода		8 (осум) C
		од 81 до 90 бода		9 (девет) B
		од 91 до 100 бода		10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Јасмина Димитриева	Практичен водич за примена на судската практика на Европскиот суд за човеково права	ОБСЕ	2016

		2.	Јасмина Димитриева	Значајни пресуди на Европскиот суд за човекови права со коментар	ОБСЕ	2016
		3.	Јасмина Димитриева	Значајни пресуди на Европскиот суд за човекови права за дела од омраза со коментар	ОБСЕ	2016
		4.	Harris, O'Boyle	The Law of the European Convention on Human Rights	Oxford University Press	2018
		5.	European Court of Human Rights	Rules of Court	Registry of the Court	2022
		6.	European Court of Human Rights	HUDOC	CoE	2022
		1.				
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Заштита на лични податоци и пристап до информации од јавен карактер
2.	Код	4РФ200722
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен Факултет
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус

6.	Академска година / семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Олга Кошевалиска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Европската Повелба за човекови права, согласно чл. 8 ја гарантира заштитата на лични податоци како фундаментално право, различно од правото на приватен живот (член 7 од оваа Повелба). Со ова, Повелбата ја постави разликата меѓу правото на приватен живот и правото на заштита на лични податоци, бидејќи повеќето правото на заштита на лични податоци го третираа како екстензија на правото на приватен живот. Воведувањето на правото на заштита на личните податоци како самостојно право е од голема важност за технолошкиот развој во кој се наоѓа Унијата затоа што денешното секојдневие се состои од континуирана размена на податоци поради која од огромна важност е истите да се заштитат. За воспоставувањето и функционирањето на внатрешниот пазар во којшто, неопходен е слободен проток на стоки, лица, услуги и на капитал, не само што се бара личните податоци да можат слободно да течат од една земја-членка во друга, туку се бара истите да бидат заштитени од било какви повреди. Имајќи во предвид дека е дозволена разликата во степенот на заштитата на правата и на слободите на поединците, пред се правото на приватност, во однос на обработката на личните податоци, истата може да го спречи преносот на ваквите податоци од територијата на една земја-членка на територијата на друга земја-членка. Основна цел на овој предмет е студентите да се здобијат на со продлабочени знаења за личните податоци, основните за обработка и трансфер на личните податоци особено во кривичните предмети но и нивната заштита. Исто така во рамките на предметот ќе се изучува и пристапот до јавни податоци, постапката, правната заштита во случај на пречки до непречениот пристап до овие податоци и сл..</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Заштита на лични податоци во ЕУ Историски развој на заштитата на лични податоци во ЕУ Европскиот концепт и Европската дефиниција за лични податоци Правото на приватен живот во ЕУ Обработката на личните податоци и слободата при нивниот трансфер Основни начела на заштита на личните податоци при нивната обработка Заштитата на лични податоци во меѓусебната правна помош во кривичната материја во ЕУ Советот на Европа и заштитата на податоци Полициската соработка и заштитата на личните податоци Заштита на личните податоци при нивната обработка во ЕВРОПОЛ Заштитата на лични податоци во прекуграничната соработка заради борбата против тероризмот и организираниот криминал СУДСКАТА СОРАБОТКА И ЗАШТИТА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ</p>				

	<p>ЕВРОПРАВДА и заштитата на лични податоци БАЗИ НА ПОДАТОЦИ НА ЕУ И ЗАШТИТА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ Visa Information System (VIS) Eurodac Царински информативен систем (CIS) Систем за електронска кривична евиденција на ЕУ (ECRIS) ЗАШТИТАТА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ ВО КРИВИЧНОТО ЗАКОНОДАВСТВО НА Р. МАКЕДОНИЈА Размената на податоци од кривичната евиденција на Р. Македонија со странските надлежни органи ИНФОРМАЦИИ ОД ЈАВЕН КАРАКТЕР Поим На податоци од јавен карактер Основни начела на постапката за пристап до податоци од јавен карактер Постапка за пристап до информации од јавен карактер Иматели на податоци од јавен карактер Правни средства во случај на повреда на правото на пристап до информации од јавен карактер</p>			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Во предавањата и вежбите по предметот <i>Заштита на лични податоци и пристап до информации од јавен карактер</i> се користат различни комбинации на <i>техники на работа</i>, меѓу кои се вклучени:</p> <ul style="list-style-type: none"> - воведни излагања на предавачот (општи насоки за конкретната тема со цел насочувања на дискусијата); - интерактивни дискусии со активно партиципирање на студентите; - истражувачки проекти (индивидуални или групни) кои вклучуваат поподробно разработување на одредени тематски целини, во или вон материјата, по претходна консултација со предавачот; - изработка и одбрана на есеи т.е. семинарски трудови (писмена и усмена комуникација); - пишување на табла; - Power Point презентации (со шеми, слики и фотографии за полесно визуелно меморирање); - аудио и видео материјали; - делење на потребни материјали за вежби (вклучително: презентации, теми за есеи; теми за семинарски работи; распоред за предавања и вежби; список на литература со потребните библиографски податоци; хрестоматија на корисни информации; листа на светски универзитети кои имаат компатибилни курикулуми; преводи и сл.) 			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ЕКТСx30 часа=180часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60=180 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10	
	17.3.	Активност и учество		20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Busser, De Ells	Data protection in EU and Us Criminal Cooperation: a substantive law Approach to the EU Internal and Transatlantic Cooperation in Criminal Matters Between Judicial and Law Enforcement Authorities	Маклу	
				2009	

		2.	//	Data protection Compilation of Council of Europe texts	Directorate General of Human Rights and Legal Affairs Strasbourg	2010
		3.	Олга Кошевалиска	Приватноста <i>versus</i> Безбедноста во размената на податоци во кривичните предмети во ЕУ	Докторска дисертација, УКИМ	2013
		4.	//	Закон за заштита на личните податоци Закон за пристап до информации од јавен карактер		
		Дополнителна литература				
22.2.		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Samuli Miettinen	Criminal Law and Policy in the European Union	Routledge	2013	
	2.					
	3.					

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Политики за одржлив развој

2.	Код	4PF201122			
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитете „Гоце Делчев,, Штип Правен факултет, Катедра за политички и правно-политички науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година / семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доцент д-р Јорданка Галева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Преку изучувањето на овој предмет студентите ќе се запознаат со основните теории за развојот; политиките за развој; и со различните фактори кои влијаат на развојот. Посебен осврт во изучувањето на развојот ќе биде даден на одредени фактори, кои не се економски, а се од витално значење за развојот на државите. Преку изучувањето на овој предмет, студентите ќе се стекнат со теоретски знаења, со актуелните политики за развојот општо и конкретно за одржливиот развој, како и со способност да го интерпретираат развојот на државите преку различни индикатори и фактори.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Предметот Политики за одржлив развој има за цел да овозможи продлабочено изучување на развојот земајќи во предвид повеќе индикатори како што се: бројност на населението, човекови и малцински права и слободи, пристап до чиста вода, енергетски ресурси, вооружување итн. Сите овие индикатори ќе бидат изучувани од аспект колку придонесуваат до одржлив развој на државите и на глобално ниво. Во таа насока: населението ќе биде изучувано од аспект на неговата бројност и трендот миграција; човековите права и слободи преку теоријата на Амартија Сен; малцинските права во насока на тоа колку мултикултурализмот придонесува кон развојот на едно општество, со посебен осврт на теоријата за етноразвој на Ставенхаген и Хетне; водата и енергетските ресурси ќе бидат проучени од аспект на основни потреби на денешницата (пример со Израелците и Палестинците); вооружувањето како инструмент на развој на моќ на државата.</p> <p>Поделба на содржината по тематски единици:</p> <p>1. Дефинирање и еволуција на концептот одржлив развој;</p>				

	2. Теории за одржив развој; 3. Меѓународни конференции и акти за одржлив развој; 4. Политики за одржлив развој; 5. Економски фактори и социјални фактори за мерење на развојот; 6. Населението како фактор за развој и феноменот миграција; 7. Човековите права и слободи (теоријата на Амартија Сен); 8. Етноразвој (видувањата на Ставенхаген и Хетне); 9. Придонес на малцинските права и мултикултурализмот за развојот на општеството; 10. Водата и енергетските ресурси како фактори за развој; 11. Вооружувањето како индикатор за развој (за моќта на државите); 12. Политики и стратегии за одржлив развој во Република Македонија.			
12.	Методи на учење: интерактивни предавања и презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+ 30+60		
	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70	
	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)	10	
	17.3.	Активност и учество	20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за стекнување	60% активно учество во наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и/или англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Маргарита М. Матлиевска	Одржлив развој нова глобална парадигма	Маргарита М. Матлиевска	2011
	2.	Michele A. Paludi	Human Development in multicultural context	Pearson Education Inc	2002
	3.	Katie Willis	Theories and practice of development	Routledge	2011 2nd edition
	4.	Anuradha Kumar	Human rights and sustainable development	Sarup&Sons	2006
	5.	Amartya Sen	Development as freedom	Anchor Books	2000

		6.	Rodolfo Stavenhagen	The ethnic question, conflicts, Development and Human rights	The United Nation University	1990
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ден Сенор, Сол Сингер	Нација во подем, приказна за економското чудо на Израел	Арс Ламина	2011
		2.	Raymond Apthorpe and Andras Krahl, (edited by)	Development studies: critique and renewal	Leiden: E J Brill	1986
		3.	Руперт Ходер	Развојна географија	Просветно дело	2009
		4.	Државен завод за статистика на РМ	Цели за одржлив развој 2019	Државен завод за статистика	2019
		5.	Симона Огненовска; Алека Папа	Суштествена вклученост на граѓанските организации во „делите за одржлив развој,, на ОН. Дали земјите од Западен Балкан заостануваат	МЦМС	2017
		6.	Ronald Inglehart; Christina Welzel	Modernization, cultural change and democracy. The human development sequence	Cambrigdge	2007

		7.	Peter Uvin	Human rights and development	Kimarian press	2004
		8.	Џон Бејлис, Стив Смит, Патриша Овенс	Глобализацијата на светската политика, вовед во меѓународните односи	Табернакул	2009

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Институционален и правен поредок на Европската Унија				
2.	Код	4PF200822				
3.	Студиска програма	Демократски институции и човекови права				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за политички и правно-политички науки				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус				
6.	Академска година / семестар	Прва/Втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Вонреден професор Ана Никодиновска Крстевска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):					
	<p>Европската унија претставува специфична наднационална меѓународна организација којашто поседува повеќеслоен хибриден систем на владеење којшто ги обединува под заедничка капа земјите од Европа, формирајќи еден нов специфичен sui generis правен систем. Овој систем претставува еден нов вид на супранационално регионално право, кое, земјите членки се обврзуваат да го почитуваат и кон кои земјите од регионот се стремиат да се приклучат. Во таа насока, програмата, овозможува продлабочување во проблематиките поврзани со Европската унија, со цел полесно разбирање на институционалната поставеност на Европската унија, правото на Европската унија и нејзиниот правен поредок, но и поделбата на надлежности и начинот на создавање и водење на разните политики во рамките на Европската унија.</p>					

11.	Содржина на предметната програма:			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Историски развој на Европската Унија и основачки договори 2. Теории за европска интеграција на Европската Унија 3. Институционална структура на Европска Унија: Европска комисија, Европски парламент и Совет на министри 4. Институционална поставеност на Европска Унија; Европски совет, Суд на правдата на Европската унија и други тела и институции 5. Фундаменти на правниот поредок на Европската унија 6. Формални и неформални процеси на донесување на одлуки во Европската Унија 7. Креирање на политики во Европската Унија 8. Политики од ексклузивна надлежност на Европската Унија 9. Политики од поделена надлежност на Европската Унија 10. Координативни политики на Европската Унија 11. Човекови права во Европската Унија и почитување на меѓународното право 12. Европска Унија и македонскиот систем: пристап, процес, правец, резултати 			
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и консултации.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС X 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење - задачи	60
17.	Начин на оценување			

	17.1.	Тестови		70		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10		
	17.3.	Активност и учество		20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% активно учество на наставата				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и/или англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Камбовски Владо, Каракамишева- Јовановска Тања и Ефремова Вероника	Право на Европската унија – Од Париз до Лисабон –	Винсент графика, Скопје	2012
		2.	Георгиевски Сашо	Вовед во право на Европската Унија	Правен факултет, УКИМ – Скопје	2012
		3.	Никодиновска Крстевска Ана	Институции на Европска унија – скрипта и практикум	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2019
		4.	Никодиновска Крстевска Ана, Тушевска Гавриловиќ Борка и Кошевалиска Олга (уредници)	Европска унија: право и политики	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип	2019
	5.	Пертрек Жак	Право на институциите на Европската унија	Арс Ламина, Скопје	2011	
22.2.	Дополнителна литература					

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Neugent Neil	The Government and politics of the European Union, 7 th edition	Palgrave Macmillan, London	2010
		2.	Kaczarowska Alina	Europea Union Law	Routledge, London	2013
		3.	Tina Freyburg Sandra Lavenex Frank Schimmelfennig Tatiana Skripka Anne Wetzel	Democracy promotion by functional cooperation: The European Union and Its Neighbourhood	Palgrave Macmillan, London	2015